

خارج از نیروهای صادراتی شما است، اما ناچار به این کار هستیم.

آنچه ما از این بحران می خواهیم چیست؟
مثل ۲۰۰۸ که چین می گوید من تکنولوژی های تک می خواهیم؛ خواسته ما از خارج از کشور چیست؟ چه مواد اولیه ای می خواهیم؟

شاکری: در ابتدای سیستم یک جریان منظم مواد اولیه و در انتهای آن، برنامه توسعه صنعتی می خواهیم. اصل ماجرا این است؛ یعنی برنامه توسعه صنعتی که مدام می گفتیم در همین سال ها لازم است! ما نمی دانیم چه می خواهیم و اکنون

می دهد که موفق تر باشد. الآن کاری که چینی ها دارند می کنند این است که بلافاصله صنایع را با نیازهای فعلی جهان، نیازهای کرونایی تطبیق دهند.

شاکری: عین آمریکایی ها در جنگ جهانی دوم. **فکری:** بله، وقتی در کشوری انعطاف بالایی وجود داشته باشد؛ درباره ایران گزارشی نوشته بودیم که بر طبق آن اگر بتوانیم این کار را در منطقه خاورمیانه انجام دهیم، هزینه به دست آوردن خیلی از کالاهایی که بالا بود، پایین ترمی آید؛ مثلاً پتروشیمی ها بتوانند برای تولید مایع ضد عفونی کننده اقدام کنند و نساجی ها که تحت تحریم جدی هستند، به سرعت خود را تطبیق دهند و مثلاً به جای تولید فرش، به

می شود، درحالی که ممکن است در سال انتخابات برای او خیلی هزینه زا باشد؛ اما دارد درگیر می شود اقتصاد را زودتر باز کند؛ یعنی کاری که ما اینجا با سلام و صلوات انجام دادیم، آرزوی آن ها است که انجام دهند!

احساس می کنم نفت ما را قدری به جاده انحرافی ببرد. از شما شنیدم که بحران ۲۰۰۸ باعث شد به واسطه انتقال تکنولوژی از آمریکا به چین، چین بتواند فاصله اش را کمتر کند.

شاکری: یعنی دوره ای مهم از انتقال تکنولوژی و انتقال سرمایه شان!

توسعه صنعتی که مدام می گفتیم در همین سال ها لازم است! ما نمی دانیم چه می خواهیم و اکنون اتفاقاً عامل بیرونی آمده که دقیقاً به شما می گوید چه می خواهد و شما در همه آن ها، به خصوص در بخش بهداشتی ثابتش، یعنی تخت بیمارستانی، تخت ICU و تجهیزات کمبود دارید. شما برخلاف بقیه کشورها که نگران هستند، اگر کرونا از بین برود با این مازاد چه کنیم، کمبود دارید و نسبت تخت به نفرتان ۱،۷ است. با وجود اینکه شبکه گسترده دولتی بهداشتی را دارید که همه جا این را در حد خانه بهداشت در روستا ندارند؛ این هم هست که جاهایی کاملاً خالی است...

اتفاقاً عامل بیرونی آمده که دقیقاً به شما می گوید چه می خواهد و شما در همه آن ها، به خصوص در بخش بهداشتی ثابتش، یعنی تخت بیمارستانی، تخت ICU و تجهیزات کمبود دارید. شما برخلاف بقیه کشورها که نگران هستند، اگر کرونا از بین برود با این مازاد چه کنیم، کمبود دارید و نسبت تخت به نفرتان ۱،۷ است. با وجود اینکه شبکه گسترده دولتی بهداشتی را دارید که همه جا این را در حد خانه بهداشت در روستا ندارند؛ این هم هست که جاهایی کاملاً خالی است، هرچند هیچ گاه بلااستفاده نخواهد ماند. این حقیقت خیلی مهم است که اگر ما امروز تصمیم بگیریم خیلی بیشتر از ۹۸ و ۹۷ می دانیم

سمت تولید ماسک و لباس های پزشکی و... بروند. بنابراین کسی که بتواند به سرعت مثلاً مزارع هندوانه اش را تبدیل کند و زیر کشت سویا ببرد و این ظرفیت را در خود ایجاد کرده باشد، در مدیریت شرایط کنونی دنیا قطعاً نسبت به کرونا برنده تر هستند.

شاکری: در تکمیل فرمایش آقای دکتر فکری از سه جهت توضیح بدهم؛ یکی درباره همین که گفتید، ما ناچار به جهش تولید هستیم و تمام صادراتمان در کالاهای انرژی محور از جمله LPG، سنگ آهن و فولاد است. ما واقعاً می دانیم که در ۲۰۲۰ با مازاد عرضه و کاهش تقاضا مواجه می شویم و تنها راهی که می ماند این است که پایین دست این ها را جهش دهیم؛ این

اکنون در این دوره چنین فرصت هایی وجود دارد؟ بین کدام دو کشور می تواند جریان سرمایه، نیروی کار و بحث اتحاد های منطقه ای برقرار باشد؟ من حتی داشتم در سطح خرد برای ایران فکر می کردم؛ مثلاً دیدم ایرلندی در اسپانیا ورشکست شده، در جا ذهنم رفت به اینکه با ورشکست شدن آن، می شود به آنجا رفت و قطعاتی را تأمین کرد یا دانش فنی برای خودمان که مثلاً در هواپیما تحریم هستیم؛ یعنی یکسری فرصت هایی که چه برای بقیه کشورها باشد، چه برای ما.

فکری: کشوری که بتواند سریع تر تغییر را ایجاد کند، در کارهای کلان اقتصادی تولیدی را انجام